

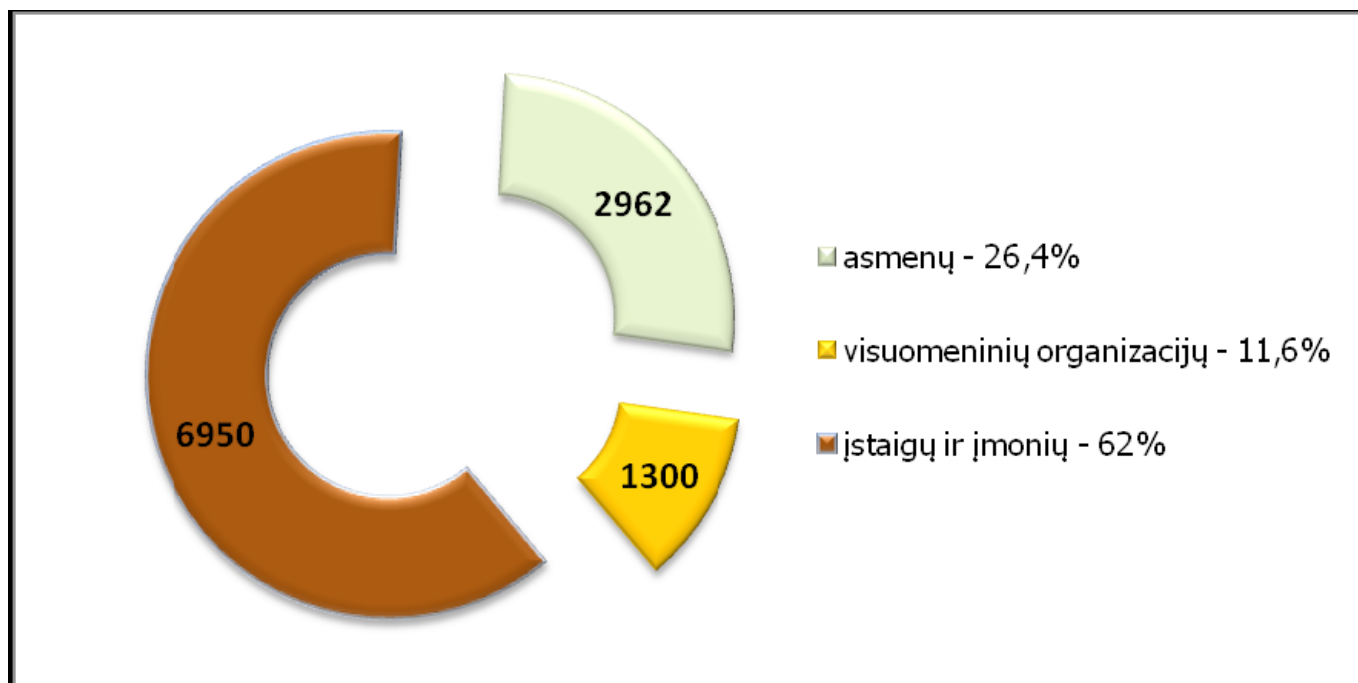
2006 m.

Seimo kanceliarijos Priimamajame (toliau – Priimamasis) 2006 metais buvo užregistruota **11 212 laiškų**, t. y. beveik 4 procentais daugiau negu 2005 metais.

Daugiau kaip trečdalį visų laiškų (38 procentus) atsiuntė asmenys ir visuomeninės organizacijos, kitus – įstaigos, įmonės, kitos organizacijos.

1 diagrama

2006 m. gauta laiškų iš:

Vidutiniškai penktadalis visų gautų laiškų buvo adresuota Seimo Pirmininkui: iš gautų gyventojų laiškų – 34 procentai, iš įmonių, įstaigų, organizacijų – apie 13 procentų visų laiškų, kiti – komitetams, komisijoms ar padaliniams (išsamiau apie gautus laiškus žr. 1 priede).

Beveik du trečdaliai visų 2006 metais Priimamajame užregistruotų laiškų buvo gauti iš Vilniaus miesto (7 097), kuriame yra daugiausia įstaigų ir kitų valstybinių institucijų. Todėl 75 procentai iš Vilniaus atsiųstų laiškų – raštai.

Iš kitų Lietuvos miestų atvirkščiai – gautų laiškų didesnę dalį sudarė gyventojų laiškai:

	gyventojų	įstaigų, įmonių
Vilnius	1 810	5 287
Kaunas	535	198
Klaipėda	169	117
Šiauliai	201	67
Panevėžys	93	65
Alytus	69	34
Palanga	67	19

Iš šių miestų iš viso gautas 8 731 laiškas, t. y. 78 procentai visų per metus gautų. Likusieji 22 procentai laiškų gauti iš visų kitų Lietuvos miestų ir rajonų bei užsienio šalių; kiekvieno iš rajonų, imant atskirai, laiškų dalis yra nedidelė ir svyruoja nuo kelių dešimtųjų iki vieno procento.

GYVENTOJŲ LAIŠKŲ TEMATIKA

2006 metais Priimamajame buvo gauti ir užregistruoti **4 262** Lietuvos miestų ir rajonų gyventojų pareiškimai, prašymai, skundai ir pasiūlymai (toliau – laiškai), t. y. 4 procentais mažiau negu 2005 metais.

Gyventojai dažniausiai kreipėsi šiais klausimais:

	<i>gauta laiškų</i>
Teisėsaugos ir teisėtvarkos	870
Socialinės apsaugos, darbo	613
Ekonomikos	548
Žemės ūkio	393
Sveikatos apsaugos	231
Švietimo, mokslo, kultūros	147
Aplinkos apsaugos	115

Šiais klausimais gautų laiškų bendras skaičius – 2 917, t. y. beveik 70 procentų visų gyventojų gautų laiškų.

Daugiau kaip ketvirtadalis (apie 760) laiškų atsiųsta dėl įstatymų tobulinimo; juose gyventojai siūlo keisti kai kuriuos įstatymus, pateikia nuomonę dėl galiojančių įstatymų. Tokie laiškai yra perduodami atitinkamiems komitetams, padaliniams, į pastabas atsižvelgiama priimant arba tobulinant įstatymus.

Toliau pateikiama trumpa **gyventojų laiškų dėl įstatymų tobulinimo apžvalga**.

Daugiausia laiškų (daugiau kaip 300) gyventojai ir visuomeninės organizacijos atsiuntė dėl įstatymų, susijusių su **teisėsauga ir teisėtvarka**.

Prašyta taisyti Administracinių teisės pažeidimų, Civilinį, Baudžiamąjį, Civilinio proceso kodeksus, Teismų, Autorių teisių ir gretutinių teisių, Vietos savivaldos, Asmens duomenų teisinės apsaugos bei kitus įstatymus. Siūlyta keisti įstatymus, reglamentuojančius nemokamos teisinės pagalbos teikimo tvarką, įteisinti visuomenės atstovų, nevyriausybinę organizacijų atstovavimą teismuose, įpareigoti Vyriausybę priimti atsakomybę dėl žalos, padarytos dėl valstybės tarnautojų kaltės, atlyginimo, inicijuoti Privačių detektyvų įstatymo priėmimą. Prašyta kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl kai kurių įstatymų nuostatų atitikties Konstitucijai arba suteikti tokią teisę gyventojams, kreiptasi dėl tautybės įrašymo į pasus.

Dėl **socialinės apsaugos ir darbo** sritį reguliuojančių įstatymų iš viso gauta 170 laiškų. Dalis iš jų – dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nuostatos, reglamentuojančios našlių pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarką, pakeitimo. Atsižvelgdamas į laiškuose išdėstytą gyventojų nuomonę, Seimas 2006 metų gruodžio mėnesį priėmė atitinkamą šio įstatymo pataisą.

Nemažai pastabų gauta dėl Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės saugumo, Krašto apsaugos, Prokuratūros, Kalėjų departamento, jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonių

pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo pavadinimo bei kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo. Į juos atsižvelgta priimant galutinę įstatymo redakciją.

Visuomeninės organizacijos ir gyventojai kreipėsi dėl įvairias **ekonomikos** sritis reguliuojančių įstatymų tobulinimo, daugiausia – dėl 2006 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo, Nekilnojamojo turto mokesčio, Alkoholio kontrolės, Smulkaus ir vidutinio verslo bei Audito įstatymų.

Siūlyta keisti Gyventojų santaupų atkūrimo įstatymą, Kompensacijų už valstybės išperkamą nekilnojamąjį turtą dydžio, šaltinių, mokėjimo terminų bei tvarkos, taip pat garantijų ir lengvatų, numatytų Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme, įstatymą, Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą. Prašyta greičiau įvykdyti valstybės finansinius įsipareigojimus, numatyti didesnes nei 6 000 litų atkuriamųjų santaupų sumas, pratęsti prašymų dėl nuosavybės teisių atkūrimo terminus.

Gyventojai ir žemdirbių visuomeninės organizacijos pateikė pasiūlymų dėl Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinojo įstatymo, Sodininkų bendrijų įstatymo tobulinimo.

Gauta pasiūlymų dėl **sveikatos apsaugos** sistemą reglamentuojančių įstatymų keitimo ir tobulinimo (daugiausia – Dirbtinio apvaisinimo, Farmacijos, Gyvybės prenatalinėje fazėje apsaugos, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo). Nepritarta Sveikatos apsaugos ministerijos projektui „Veiksminga ir koordinuota pagalba stiprinant jaunų žmonių sveikatą ir jos raidą Lietuvoje“.

Siūlyta tobulinti Švietimo, Aukštojo mokslo, Valstybinės kalbos ir kitus įstatymus.

Gyventojai kreipėsi ir kitais klausimais.

Daugiausia (apie 300) laiškų gauta **socialine tema**. Iš jų – daugiau kaip 100 skundų dėl mažos pensijos, jos apskaičiavimo, darbo stažo patikslinimo; apie 100 prašymų dėl vienkartinės pinigines ar kitokios materialinės paramos, 60 – globos ir rūpybos klausimais.

Nemažą dalį gyventojų laiškų (apie 250) sudarė skundai dėl **teismų, prokuratūros**, policijos bei teisėsaugos pareigūnų veiklos. Skųstasi dėl teismų priimtų sprendimų, konkrečių teisėjų, kitų pareigūnų veiksmų, ikiteisminio tyrimo vilkinimo. Iš nuteistų ir sulaikytų asmenų gauta skundų dėl kalinimo sąlygų, pataisos namų administracijos veiksmų, kitų nuteistųjų teisių pažeidimų.

Kaip ir kasmet, dėl **žmogaus teisių pažeidimų** gauta beveik 200 laiškų. Dauguma – nuteistųjų skundai dėl kalinimo sąlygų, darbo įkalinimo įstaigose apmokėjimo, pareigūnų elgesio ir kitų klausimų. Šiam skaičiui priskirti ir gyventojų skundai dėl administracinių teisės pažeidimų, kaimynų ar gyvenamuosiuose namuose įsikūrusių kavinių, restoranų keliamo triukšmo.

Sveikatos įstaigų, sveikatos apsaugos reformos klausimais gauti 165 laiškai. Skųstasi dėl kai kurių gydytojų, poliklinikų darbo, sudėtingos užsirašymo pas gydytojus-specialistus tvarkos, taip pat – dėl aukštų vaistų kainų. Nemažai laiškų atsiųsta dėl greitosios pagalbos stočių veiklos, sveikatos apsaugos įstaigų pertvarkymo (prašyta išsaugoti Druskininkų vaikų reabilitacijos sanatoriją „Saulutė“, neprijungti Kauno onkologijos ligoninės prie Kauno medicinos klinikų, nepritarta Naujosios Vilnios poliklinikos pertvarkymui). Kreiptasi dėl sveikatos reformos eigos, netvarkos sveikatos apsaugos sistemoje, problemų Lietuvos farmacijos įmonėse, odontologinės priežiūros sistemos tobulinimo. Gyventojai skundėsi dėl, jų nuomone, netinkamai skirto gydymo, blogai atliktų operacijų.

Buvo kreiptasi ir **žemės reformos klausimais**. Dėl nuosavybės teisių į žemę atkūrimo ir žemės grąžinimo atsiųsta apie puse šešto šimto laiškų. Daugiausia – iš Vilniaus ir Kauno miestų (apie 40–50 laiškų). Iš kitų miestų ir rajonų dėl žemės grąžinimo kreiptasi mažiau.

Beveik 100 laiškų atsiųsta **dėl darbo įstatymų pažeidimų** – neteisėto atleidimo iš darbo, neatsiskaitymo už darbą, atostogas bei kitokių darbo ginčų. Šiais klausimais daugiausia rašė privačių įmonių darbuotojai.

Laiškuose **mokesčių klausimais** prašoma sumažinti komunalinių ir kitų paslaugų kainas, padėti susimokėti už šias paslaugas susikaupusias skolas. Dalis gyventojų nepritaria mokesčių už komunalines ir kitas paslaugas apskaičiavimo tvarkai (proporcingai turimų gyvenamųjų patalpų plotui). Daug skųstasi dėl to, kad bankai, paštas nustatė mokesčius už paslaugų apmokėjimo procedūrą.

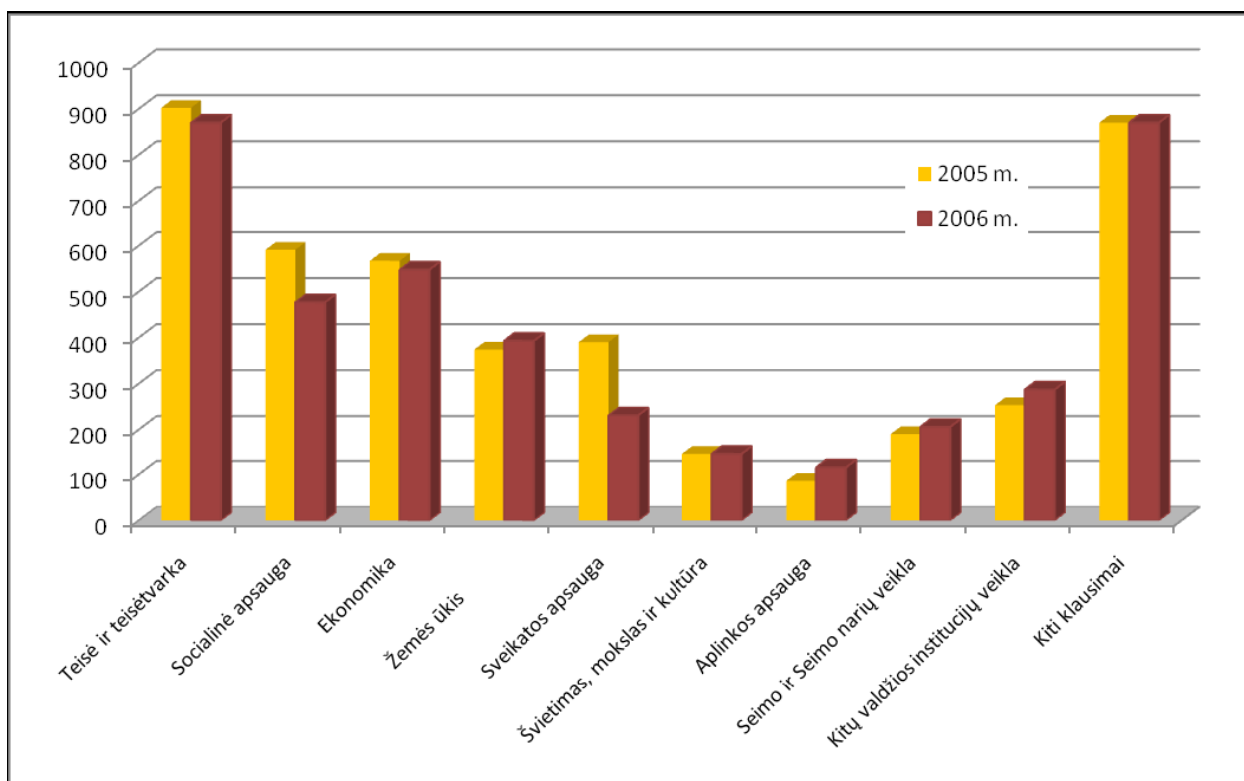
Nemažai laiškų gauta **aplinkos apsaugos klausimais** – dėl Kazokiškių sąvartyno (prašyta sustabdyti statybas, pakeisti sanitarinę apsaugos zoną, sąvartynui surasti kitą vietą). Skųstasi dėl kai kurių aplinkos apsaugos agentūrų bei inspekcijų, nacionalinių parkų direkčių veiklos, dėl ūkinės-komercinės veiklos neigiamo poveikio aplinkai, žalos gamtos objektams. Kreiptasi dėl teritorijų planavimo ir statybos valstybinės valdymo sistemos tobulinimo Kuršių nerijoje, prašyta spręsti ekologinės būklės gerinimo, atliekų panaudojimo, medžiotojų klubų veiklos problemas. Prašyta paramos statant nuotekų surinkimo sistemas, kanalizacijos tinklus, reguliuojant verslinę žvejybą ir kt.

Visuomeninės organizacijos prašė padėti gauti lėšų įvairiems projektams, paremti visuomeninių organizacijų, miesto bendruomenių veiklą, konferencijas. Kreiptasi dėl statybų ir darnios plėtros problemų, Nacionalinės energetikos strategijos projekto, investicijų į gamybos modernizavimą apmokestinimo panaikinimo, smulkaus ir vidutinio verslo aplinkos gerinimo ir jo plėtros skatinimo, dėl kelių transporto atitikties įvertinimo ir registravimo tvarkos. Laiškuose prašyta imtis priemonių mėsos gamybos sektoriui išsaugoti, plėsti biodegalų gamybą.

Iš kitų klausimų, dėl kurių buvo kreiptasi į Seimą, išskirtini skundai dėl valstybinės valdžios institucijų, apsirūpinimo gyvenamosiomis patalpomis ir kiti, tačiau jų skaičius nėra didelis ir svyruoja nuo kelių dešimtųjų dalių iki vieno-dviejų procento bendrojo gautų laiškų skaičiaus.

2diagrama

Iš gyventojų gautų laiškų tematika

ĮMONIŲ, ĮSTAIGŲ LAIŠKŲ TEMATIKA

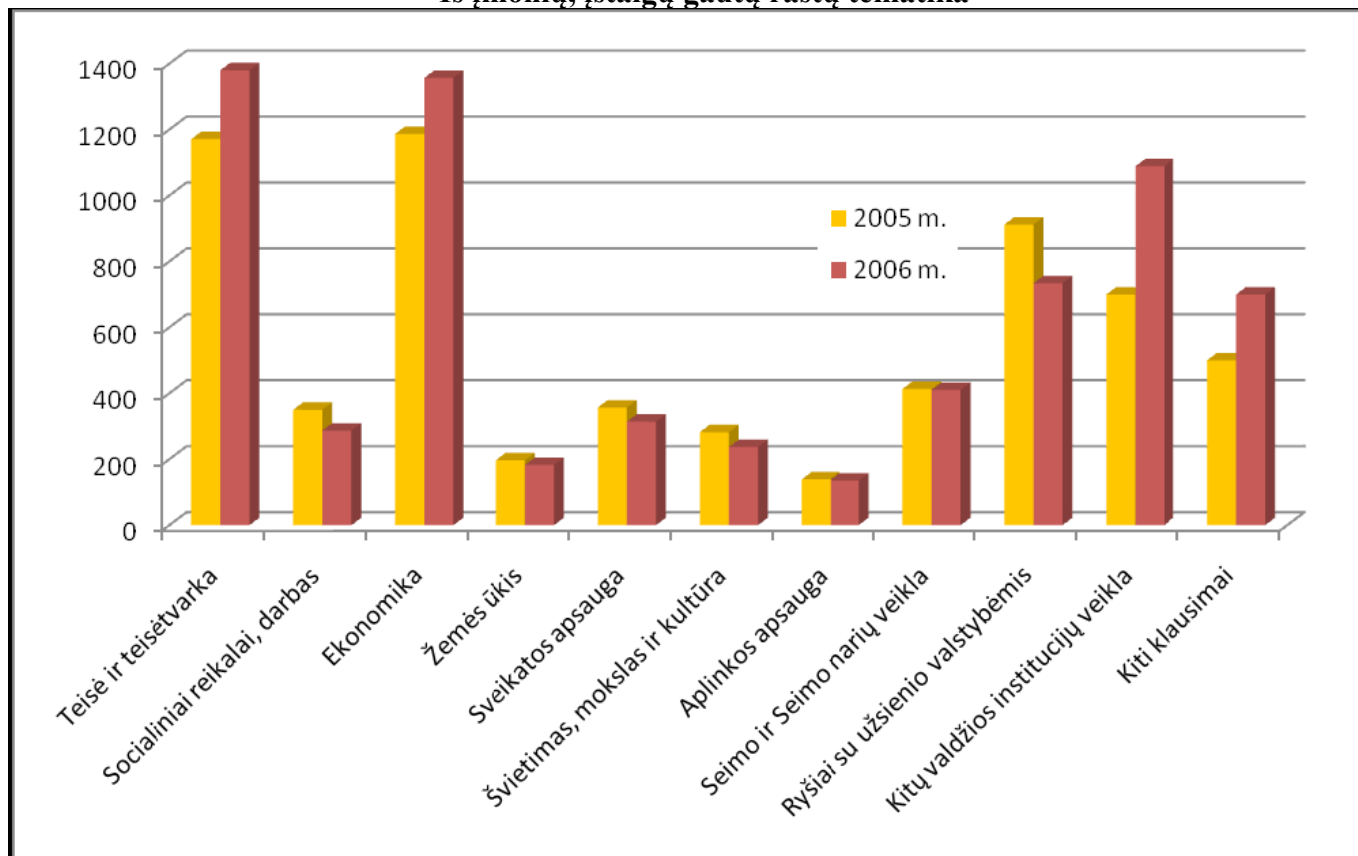
Iš valstybinės valdžios institucijų, kitų įstaigų ir įmonių praėjusiais metais iš viso gauta **6 950** laiškų, t.y. 63 procentais daugiau negu gyventojų laiškų per tą patį laikotarpį. Daugiau kaip penktadalis šių laiškų (22 procentai) – ministerijų raštai.

Iš valstybinės valdžios institucijų, kitų įstaigų ir įmonių daugiausia kreiptasi šiais klausimais:

Teisėsaugos ir teisėtarkos	1 380
Ekonomikos	1 357
Socialinės apsaugos, darbo	414
Sveikatos apsaugos	314
Švietimo, mokslo, kultūros	237
Žemės ūkio	183
Aplinkos apsaugos	135

3 diagrama

Iš įmonių, įstaigų gautų raštų tematika

Beveik pusė **teisėsaugos ir teisėtvarkos klausimais** iš įstaigų ir įmonių gautų raštų – pasiūlymai dėl įvairių įstatymų tobulinimo. Daugiausia – dėl Konstitucijos kai kurių straipsnių, Administracinių teisės pažeidimų, Baudžiamojo, Baudžiamojo proceso kodeksų tobulinimo, dėl Teismų, Administracinių bylų teisenos, Valstybės tarnybos, Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo, Vietos savivaldos, Savivaldybių tarybų rinkimų, Asmens duomenų teisinės apsaugos ir Visuomenės informavimo įstatymų.

Gauta nemažai informacinio pobūdžio raštų. Savivaldybės, teisėsaugos institucijos pateikė informaciją Seimo sudarytoms laikinosioms komisijoms, Antikorupcijos komisijai, Žmogaus teisių bei kitiems komitetams. Konstitucinis Teismas prašė pateikti paaiškinimus bylose, paskirti Seimo atstovus svarstant bylas ir kt.

Ekonomikos klausimais iš įstaigų gautų raštų nemažą dalį sudaro pasiūlymai dėl įstatymų projektų (daugiausia – dėl 2006 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo, Nekilnojamojo turto, Gyventojų pajamų, Pelno ir Pridėtinės vertės mokesčio, Alkoholio kontrolės įstatymų, Geležinkelio transporto kodekso tobulinimo). Komitetai ir komisijos gavo nemažai atsakymų, ataskaitų ir informacinio pobūdžio raštų iš Finansų, Ekonomikos ministerijų ir kitų valstybinės valdžios institucijų (apie valstybės turto panaudojimą, koncesijų sutartis, viešuosius pirkimus, ES struktūrinio fondų ir sanglaudos fondo lėšų įsisavinimą, audito bei kitais klausimais).

Atsiųsta daug prašymų dėl lėšų skyrimo aukštųjų ir vidurinių mokyklų, kolegijų, sveikatos apsaugos bei kultūros įstaigų investiciniams projektams, statyboms užbaigti, vietiniams keliams tvarkyti, mokslinių institutų infrastruktūrai atnaujinti. Prašyta sustabdyti statybas Kuršių nerijoje, sumažinti fizinių asmenų pajamų mokestį, suteikti PVM lengvatas tradicinių dailių amatų dirbiniams bei šiltnamių produkcijai, atleisti nuo pelno mokesčio mokėjimo Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją.

Socialinės apsaugos ir darbo klausimais gauta nemažai pasiūlymų dėl Seime svarstomų ir priimtų įstatymų projektų (daugiausia dėl Darbo kodekso pakeitimo ir papildymo, Valstybinių socialinio draudimo pensijų, Transporto lengvatų įstatymų projektų). Įstaigos atsiuntė daug atsakymų į komitetų klausimus socialinės apsaugos ir darbo teisės klausimais, informacinės medžiagos.

Prašyta spręsti kai kurių globos įstaigų, sanatorių pertvarkymo problemas. Kreiptasi dėl sutrikusio intelekto asmenų, žmonių su negalia problemų. Prašyta padidinti atlyginimus socialiniams darbuotojams, biudžetinių įstaigų sveikatos priežiūros specialistams, aukštųjų mokyklų dėstytojams ir mokslininkams. Kreiptasi dėl įvairių institucijų darbuotojų atlyginimų, pareigybių skaičiaus padidinimo, valstybės tarnautojų kvalifikacijos kėlimo.

Iš **sveikatos apsaugos** bei kitų įstaigų gauta pasiūlymų dėl Farmacijos, Dirbtinio apvaisinimo, Sveikatos sistemos, Sveikatos priežiūros įstaigų, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo, Žmonių palaikų tvarkymo įstatymų projektų.

Sveikatos reikalų komitetas, Antikorupcijos komisija, kiti komitetai gavo atsakymus į klausimus (daugiausia – dėl mokyklose esamų užkandžių ir gėrimų automatų). Nemažai raštų gauta dėl vaistų kompensavimo tvarkos ir registracijos (daugiausia dėl vaisto „Grasvalva“ registracijos ir kompensavimo tvarkos). Sveikatos apsaugos įstaigų bei savivaldybių vadovai prašė tarpininkauti skiriant lėšas rentgeno įrangai, kreipėsi dėl gyventojų aprūpinimo ortopedinėmis priemonėmis tvarkos tobulinimo, kai kurių sveikatos apsaugos įstaigų reorganizacijos, dėl sprendinių problemų vystant pirminę asmens sveikatos priežiūrą, prašė skubotai nemažinti daugiaprofilinių ligoninių kai kuriuose rajonuose. Pasisakyta dėl kamieninių embrioninių ląstelių naudojimo moksliniuose tyrimuose.

Iš **švietimo, mokslo ir kultūros** įstaigų gauta pasiūlymų tobulinti įstatymus, daugiausia – Aukštojo mokslo, Švietimo, Valstybinės kalbos, Nekilnojamųjų kultūros paveldo apsaugos, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymus. Pasisakyta dėl Valdovų rūmų paskirties, Lietuvos menininkų rūmų statuso atkūrimo Vilniaus senosios rotušės pastate, kai kurių istorinių įvykių bei įžymių žmonių atminimo įamžinimo, brandos egzaminų skelbimo tvarkos. Prašyta spręsti susikaupusias mokyklų bibliotekų, kultūros įstaigų, teatrų, kultūros paveldo problemas, sudaryti kultūros vertybių registrą. Lietuvos mokslų akademijos vadovai kvietė kurti aukštos kokybės žinių ekonomiką, didinti humanitarinių

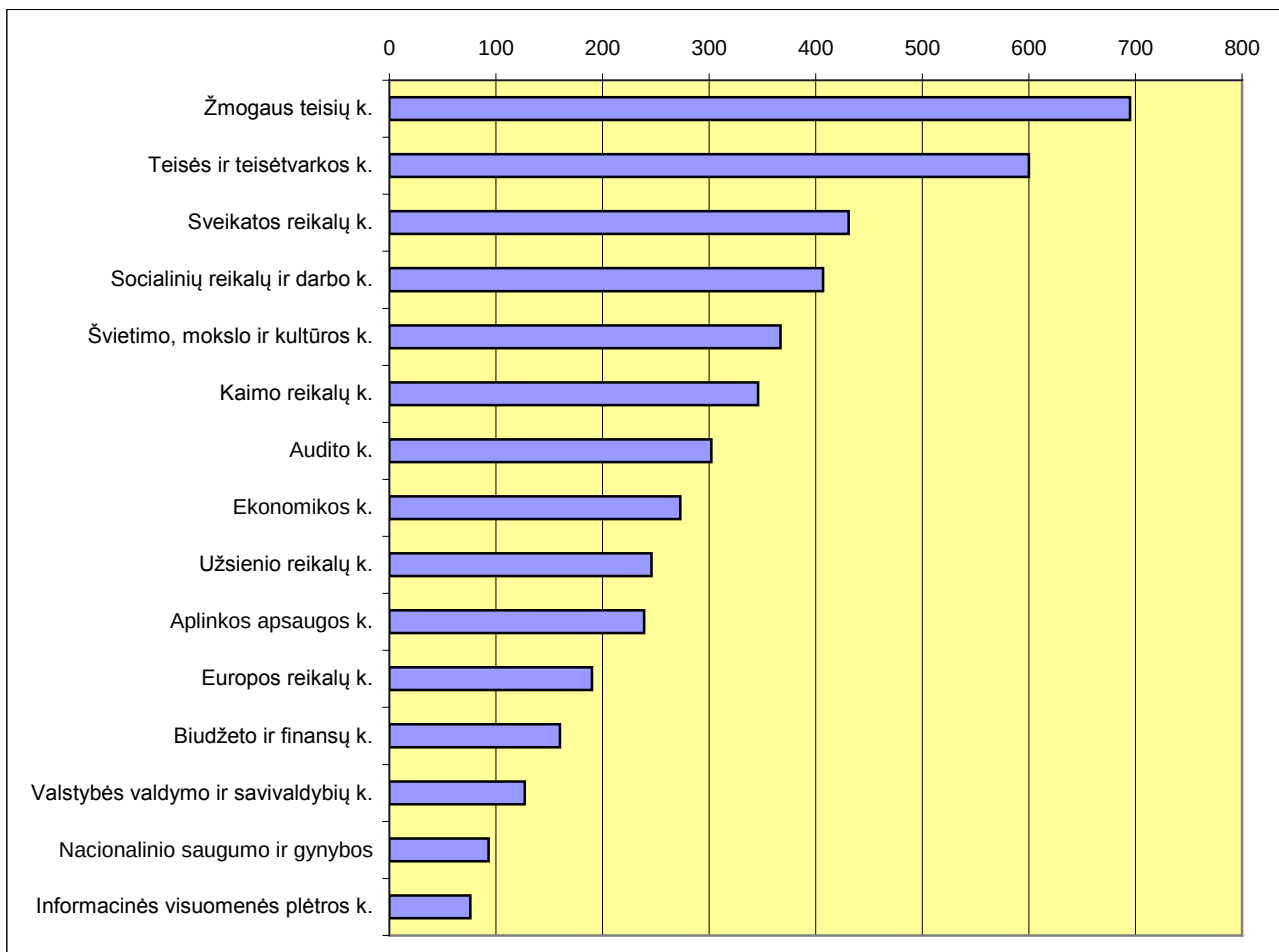
ir socialinių mokslų finansavimą. Prašyta rasti lėšų kultūros ir švietimo įstaigų patalpoms renovuoti, kai kurioms jubiliejinėms datoms paminėti, konkreitiems projektams įgyvendinti.

Kreiptasi ir dėl **aplinkos apsaugos** įstatymų tobulinimo (daugiausia – Teritorijų planavimo, Želdynų, Medžioklės, Metrologijos, Seimo nutarimo „Dėl sąvartyno Kazokiškėse statybos uždraudimo“). Aplinkos ministerija, savivaldybės atsakė į įvairius Aplinkos apsaugos bei kitų komitetų, Jūrinių ir žuvininkystės reikalų komisijos paklausimus. Buvo prašoma padėti įvykdyti konkrečius projektus (apsaugoti gyventojus nuo nemalonių kiaulių kompleksų skleidžiamų kvapų, išspręsti teritorijos planavimą vėjo jėgainėms, įteisinti Europos parko teritoriją, dėl hidromazgo ant Siesarties upės statybos ir kt.).

Įstaigos ir įmonės atsiuntė pasiūlymus dėl Žemės, Žemės reformos bei kitų įstatymų tobulinimo. Pasisakyta prieš nuosavybės teisių atkūrimą į miškus, priskirtus miško parkams, atsiųsta informacijos apie Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą bei lėšų melioracijai panaudojimimą įvairiose apskrityse bei kitais klausimais. Savivaldybių merai kreipėsi dėl žiemos šalčių ir sausros padarytų nuostolių įvairiuose rajonuose atlyginimo, prašė padėti žemdirbiams gauti kompensacijas.

4 diagrama

Seimo komitetams perduota nagrinėti laiškų:

Kiekvienas Seimo komitetas vidutiniškai išnagrinėjo po 2,7 procento laiškų (nuo visų Seime gautų laiškų skaičiaus).

Gyventojai dėl pažeistų teisių daugiausiai kreipėsi į Žmogaus teisių ir Teisės ir teisėtvarkos komitetus, kurie 2006 metais išnagrinėjo, atitinkamai 6,2 procento ir 5,3 procento visų laiškų.

Daugiau nei vidutiniškai laiškų išnagrinėjo: Sveikatos apsaugos (3,8 proc.), Socialinių reikalų ir darbo (3,6 proc.), Švietimo, mokslo ir kultūros (3,3 proc.) bei Kaimo reikalų (3,1 proc.) komitetai.

Kiti komitetai išnagrinėjo apie 1–2 procentus laiškų.

Komisijoms buvo adresuota ir jose išnagrinėta mažiau laiškų negu komitetuose. Kiekvienoje komisijoje per metus išnagrinėta po keliasdešimt laiškų arba, vidutiniškai, po 0,5 procento visų gautų laiškų.

Galima išskirti Antikorupcijos komisiją, kuri praėjusiais metais gavo apytikriai 10 kartų laiškų daugiau, negu kitos komisijos. Taip pat beveik dvigubai daugiau laiškų išnagrinėjo Peticijų komisija (daugiau kaip 100).

Iš visų 2006 metais gautų laiškų – beveik 20 procentų, buvo išnagrinėta Priimamajame. Priimamasis išnagrinėjo daugiau kaip trečdalį (36,3 proc.) gautų gyventojų laiškų, adresuotų Seimui, Seimo Pirmininkui arba pavaduotojams (Seimo valdybos nariams).

Apie 11 procentų laiškų gavo Seimo posėdžių sekretoriatas, kuriam perduodami visi Priimamajame užregistruoti gyventojų ar įmonių, įstaigų, organizacijų pasiūlymai, pastabos dėl Seime svarstomų, įregistruotų teisės aktų projektų. Taip pat nemažai laiškų (beveik 8 procentai) buvo perduota Seimo kanclerio sekretariatui bei Seimo Pirmininko sekretariatui (6 procentai visų gautų laiškų).

Daugiau kaip trečdalio (beveik 4 tūkstančių) laiškų nagrinėjimo Seime eigą kontroliavo Priimamasis.

Priimamojo vedėja Birutė Baltrušaitytė

L.Tamošaitienė, 2396059
K.Rokickis, 2396058